

İbadetlerin kabulü için ihlas şarttır.

ARAŞTIRALIM

Hz. Peygamber (s.a.v.) "Cibril hadisinde" ihsanı nasıl tanımlamıştır? İhsan ve ihlas kavramları arasında nasıl bir irtibat vardır? Araştırınız.

2.2. İhlas الإخلاص Samimiyet

İhlası, ibadetleri şirk ve riyadan uzak durarak sadece Allah (c.c.) rızası için yapma olarak tanımlayabiliriz. Kur'an'da ihlas'ın peygamberlerin başlıca niteliklerinden olduğu bildirilmiştir.[6]

İbadetlerde ihlasın şart olmasının sebebi Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde **"Dini Allah'a has kılarak ibadet edin..."[7]** emrinin bulunmasıdır. Salih bir kuldan beklenen, ibadetlerinde bütün benliği ile Hakk'a yönelmesidir. Ayet-i kerime'de **"De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin rabbi Allah içindir."[8]** buyrularak bu hususa dikkat çekilmiştir.

İbadette ihlas olmaması kibir, riya ve şirk gibi büyük günahları doğuracaktır. İbadetler şan ve şöhret elde etme amacıyla yapılırsa kibir, insanlara gösteriş amacıyla yapılırsa riya, Allah'tan (c.c.) başkasının hoşnutluğu gözetilirse şirk ortaya çıkacaktır. Mâun suresinde namazlarıyla gösteriş yapanlara yazıklar olsun denerek kınanmakta;[9] **"...Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa yararlı bir iş yapsın ve Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmasın."[10]** ayetinde de insanlar sadece yararlı işlere yönlendirilmekle kalmayıp bu yaptıklarında şirk unsuru olmamasının gerektiği de beyan edilmektedir.

4. *Rûm suresi, 39. ayet.*
5. *Buhârî, Menâkibu'l-Ensar, 118.*
6. *bk. Yûsuf suresi, 24. ayet; Sâd suresi, 46. ayet.*
7. *bk. A'râf suresi, 29. ayet; Zümer suresi, 2, 11, 14. ayetler.*
8. *En'âm suresi, 162. ayet.*
9. *bk. Mâ'ûn suresi, 4-6. ayet.*
10. *Kehf suresi, 110. ayet.*

Kur'an-ı Kerim'de namaz kıl ve kurban kes emrinin **"... Rabbin için..."**[11] ibaresi ile birlikte zikredilmesi ibadetlerde şirk unsurundan kaçınmada çok hassas olmanın gerekliliğini göstermektedir.

Yüce Allah'a kulluk etme bilincinde olmak, yaratıcının varlığını birliğini kabul etmek ve nimetlere şükredici olmak ibadet yapmanın temel nedenlerindendir. İhlassız yapılan ibadetlerin bu sonuçlardan hiçbirini doğurmayacağı ortadadır. Bu sebeple ihlas ibadetin Allah (c.c.) katında kabul olabilmesinin en önemli şartlarındandır.

Her ibadet belli ölçülerde külfet ve çaba gerektirir. Ancak bu durum insanın üstesinden gelebileceği bir sorumluluktur. İnsan, gücünün üstünde bir yük ile sorumlu tutulmamıştır.[12] Samimiyetle ibadetlerini yapmak isteyen bir mü'min kendisinden ya da dış etkenlerden doğan bir engelle karşılaşması durumunda dinin tanıdığı ruhsatlardan yararlanarak ibadetlerini yapabilir.

Dinde zorlaştırma değil kolaylaştırma esastır. Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (c.c.) bizler için kolaylık isteyip, zorluk istemedeği haber verilmiştir.[13] Ramazan ayında hasta ya da yolcu olanlar oruçlarını kazaya bırakabilirler. Ayakta duramayanlar oturarak namaz kılabilirler. Su olmadığında teyemmüm yapılabilir. Buna benzer örnekleri çoğlatmak mümkündür. Önemli olan husus, samimiyet ve ihlasla ibadeti yerine getirme bilincinin olmasıdır.

İbadetlerde Peygamber Efendimiz'in sünnetine riayet etmeliyiz.

11. *bk. Kevser suresi, 2. ayet*
12. *bk. Bakara suresi, 286. ayet.*
13. *bk. Bakara suresi, 185. ayet.*
14. *Nisâ suresi, 80. ayet.*

